तया नग्निकया सस्मितमभिहिता ।

गृध्रेणापहृतं मांसं मत्स्यो ऽपि सलिलं गतः ।
मत्स्यमांसपरिभ्रष्टे किं निरीक्षसि जम्बुके ॥ ६४ ॥

तच्छ्रुत्वा शृगालिका तामपि पतिधनजारपरिभ्रष्टां दृष्ट्वा सोपहासमाह ।

यादृशं मम पाण्डित्यं तादृशं द्विगुणं तव । ५
नाभूज्जारो न भर्ता च किं निरीक्षसि नग्निके ॥ ६५ ॥

एवं तस्य कथयतः पुनरन्येन जलचरेणागत्य निवेदितं । यदहो त्वदीयं गृहमप्यपरेण महामकरेण गृहीतं । तच्छ्रुत्वासावतिदुःखितमनास्तं गृहान्निःसारयितुमुपायं चिन्तयन्नुवाच । अहो पश्यतां मे दैवोपहतत्वं । मित्रं ह्यमित्रतां यातं । अपरं मे प्रिया मृता । गृहमन्येन १० च व्याप्तं । किमद्यापि भविष्यति । अथवा युक्तमिदमुच्यते ।

क्षते प्रहारा निपतन्त्यभीक्ष्णमन्नक्षये वर्द्धति जाठराग्निः ।
आपत्सु वैराणि समुद्भवन्ति वामे विधौ सर्वमिदं नराणां ॥ ६६ ॥

तत् किं करोमि । किमनेन सह युद्धं करोमि । किं वा साम्नैव सम्बोध्य गृहान्निःसारयामि । किं वा भेदं दानं वा करोमि । अथवामुमेव १५ वानरमित्रं पृच्छामि । उक्तं च ।

यः पृष्ट्वा कुरुते कार्यं प्रष्टव्यान् स्वहितान् गुरून् ।
न तस्य जायते विघ्नः कस्मिंश्चिदपि कर्मणि ॥ ६७ ॥

एवं सम्प्रधार्य भूयो ऽपि तमेव जम्बूवृक्षमारूढं कपिमपृच्छत् । भो मित्र पश्य मे मन्दभाग्यतां । यत् सम्प्रति गृहमपि मे बलवत्तरेण २० मकरेण रुद्धं । तदहं त्वां प्रष्टुमभ्यागतः । कथय किं करोमि । सामादीनामुपायानां मध्ये कस्यात्र विषयः । स आह । भो कृतघ्न पापचारिन् मया निषिद्धो ऽपि किं भूयो मामनुसरसि । नाहं तव मूर्खस्योपदेशमपि दास्यामि । तच्छ्रुत्वा मकरः प्राह । भो मित्र सापराधस्य मे पूर्वस्नेहमनुस्मृत्य हितोपदेशं देहि । वानर आह । नाहं ते कथ २५